

Dossier van de maand : Beheer tegoeden minderjarigen – vermoeden van instemming andere ouder

1. UW KLACHT

U dient klacht in voor uw dochter, hierna klaagster. De klacht is gericht tegen Bank X.

Klaagster is in het verleden in het bankkantoor langsgegaan nadat haar moeder geld van haar spaarrekening had afgehaald. Klaagster was toen minderjarig. Het ging om een bedrag van 5.000 euro. Klaagster woont niet meer bij haar moeder en heeft geen contact meer met haar. De bank heeft toen haar moeder gecontacteerd, waarna zij het betrokken bedrag heeft teruggestort.

Klaagster heeft toen haar rekening laten blokkeren. De bedoeling was dat haar rekening geblokkeerd zou worden tot ze 18 jaar was en ze dan zelf de rekening terug zou kunnen gebruiken. Aanvankelijk kon klaagster haar rekening nog opvolgen via haar bankapp. Na een tijdje werd de toegang echter geweigerd. Klaagster kon ook nog enkele kleine verrichtingen doen met haar bankkaart. Doordat ze na een tijdje een andere bank had, gebruikte ze haar rekening bij Bank X nog zelden. Klaagster dacht dat haar geld veilig stond.

Even geleden wou klaagster haar geld laten overschrijven naar haar vaste bank. Toen stelde ze vast dat haar moeder opnieuw 5.000 euro van haar rekening had gehaald. Dit gebeurde op 9 september 2024. Ook toen was klaagster nog minderjarig.

Volgens klaagster mogen de gelden op de rekening van een minderjarige beheerd worden door de ouders, maar uitsluitend in het belang van de minderjarige. Klaagster stelt dat in dit geval de gelden in het belang van haar moeder zijn gebruikt. Het gaat over spaargeld dat niet toebehoort aan haar moeder.

Klaagster merkt op dat de bank hierdoor voor de derde keer in fout is. Haar moeder heeft immers ook gelden van de rekening van haar broer gehaald. Ook bij hem heeft haar moeder het geld destijds teruggestort.

Klaagster wenst vergoed te worden voor het bedrag van 5.000 euro.

2. EERSTE STANDPUNT VAN DE FINANCIËLE INSTELLING

Samenvatting van de klacht

Klaagster heeft recent ontdekt dat op 9 september 2024 een bedrag van 5.000 euro werd overgeschreven naar de rekening van haar moeder. Klaagster was op dat moment minderjarig. Ze heeft deze overschrijving niet zelf uitgevoerd. Ze wil vergoed worden voor dit gedebiteerde bedrag.

Chronologie van de feiten

9/2/2023: Er werd een tijdelijk verzet geregistreerd op de rekening BEXX XXXX XXXX 9319. Dit verzet werd ondertekend door klaagster. Het verzet was geldig tot 1 oktober 2023.

9/9/2024: Bedrag van 5.000 euro werd overgeschreven van de rekening BEXX XXXX XXXX 0195 via de rekening BEXX XXXX XXXX 9319, beide op naam van klaagster, naar de rekening BEXX XXXX XXXX 4033 met mededeling 'Terugstorting cado mama'.

3/6/2025: Een klacht op naam van klaagster werd opgestart. De mail was afkomstig van het emailadres XXX@XXX.be.

19/6/2025: Er werd een antwoord bezorgd op het emailadres XXX@XXX.be.

2/7/2025: Bank X ontving een mail via YYY@YYY.com als reactie op het antwoord van 19 juni 2025.

Standpunt van de bank

Bank X begrijpt de teleurstelling van klaagster over de gang van zaken.

Zoals gemeld in het antwoord van 19 juni 2025 heeft Bank X een sterk vermoeden dat het emailadres dat werd gebruikt om de klacht op te starten (XXX@XXX.be) niet toebehoort aan klaagster. In het antwoord gaf Bank X de algemene uitleg over de wettelijke procedure in verband met verrichtingen uitgevoerd op de rekening van minderjarigen. Daarnaast heeft Bank X de vraag gesteld of klaagster contact zou kunnen opnemen met een plaatselijke bankkantoor. Op die manier zouden de contactgegevens van klaagster in orde gemaakt kunnen worden.

Wat betreft de rekeningen van minderjarigen is er wettelijk sprake van een vermoeden van instemming bij de wettelijke vertegenwoordigers. Dit betekent dat een financiële instelling ervan uit mag gaan dat de ouder die alleen handelt dit doet met instemming van de andere ouder. Deze instemming blijft behouden na een echtscheiding van de wettelijke vertegenwoordigers.

Eén van de wettelijke vertegenwoordigers kan echter dit vermoeden van instemming beëindigen. Vanaf dat moment moeten de wettelijke vertegenwoordigers samen handelen. Bank X heeft echter in dit dossier geen bewijs van beëindiging van het vermoeden van instemming teruggevonden.

Klaagster vermeldt dat ze haar rekening heeft laten blokkeren. Er werd op 9 februari 2023 een tijdelijk verzet op alle overschrijvingen geregistreerd. Dit tijdelijk verzet werd aangevraagd door klaagster en niet door één van de wettelijke vertegenwoordigers. Op dat moment had klaagster niet de bevoegdheid om de rechten van één van haar wettelijke vertegenwoordigers te beperken.

Er bestaat geen wettelijke verplichting voor banken om te vragen naar de intenties die ouders nastreven met de tegoeden van de kinderen. De medewerker van de bank heeft wel de mogelijkheid om een verrichting te weigeren als het duidelijk is dat de wettelijke vertegenwoordiger(s) niet handel(t)(en) in het belang van de minderjarige.

Het is aan de rechter om een sluitende uitspraak te doen over het feit of een wettelijke vertegenwoordiger handelde in het belang van de minderjarige.

Conclusie

Aangezien de beoordeling of de betwiste verrichting in het belang van de minderjarige werd uitgevoerd buiten de bevoegdheid van de bank valt, gaat Bank X geen gevolg geven aan de vraag om het bedrag van 5.000 euro te vergoeden. Bank X heeft in dit dossier ook niet de bevoegdheid om het bedrag via de moeder van klaagster te recupereren.

3. ONS ADVIES

Nadat klaagster meerderjarig geworden was, heeft ze opgemerkt dat haar moeder een bedrag van 5.000 euro van haar rekening gehaald had toen ze nog minderjarig was. Dit gebeurde op 9 september 2024.

Klaagster stelt dat haar moeder op deze wijze haar gelden niet in haar belang (belang van de minderjarige) beheerd heeft en wenst dat de bank dit bedrag vergoedt.

Op 7 februari 2023 had de moeder van klaagster al eens hetzelfde gedaan. Ook toen had zij een bedrag van 5.000 euro overgeschreven van de rekening van klaagster naar een eigen rekening. Toen heeft de bank de moeder van klaagster gecontacteerd, waarna zij betrokken bedrag op 9 februari 2023 heeft teruggestort. Om dit te vermijden in de toekomst, heeft klaagster op 9 februari 2023 het volgende document ondertekend: verzetaantekening geregistreerd in het bankkantoor op 09/02/2023 en geldig tot 01/10/2023.

Uit dit document blijkt dus duidelijk dat de rekening slechts geblokkeerd werd tot 1 oktober 2023, dus niet tot de datum waarop klaagster effectief meerderjarig werd, zijnde 13 februari 2025. Het is onduidelijk waarom voor de datum van 1 oktober 2023 gekozen werd, maar het staat vast dat dit duidelijk vermeld stond op het betrokken document.

Het klopt dat klaagster zelf, als minderjarige, de bevoegdheden van één van haar wettelijke vertegenwoordigers niet kon beperken. Het is echter vreemd dat de bank dit document heeft laten ondertekenen door klaagster zelf, hoewel zij toen slechts 15 jaar oud was. Tijdens de bemiddeling hebben wij dit opgeworpen ten aanzien van de bank. Ook hebben wij de bank gevraagd waarom ervoor gekozen werd het verzet op de rekening te laten aflopen op 1 oktober 2023 in plaats van op 13 februari 2025, de datum waarop klaagster meerderjarig werd. Bank X heeft ons als volgt geantwoord:

“Het is vastgesteld dat de handeling in kwestie niet in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn op minderjarigen. Echter, het is belangrijk op te merken dat deze handeling op dat moment een indicatie was dat de betrokken medewerker aandacht had voor de ontevredenheid en bezorgdheid van de minderjarige zelf. Door de tijdsbeperking die hieraan verbonden was, kregen de ouders de noodzakelijke gelegenheid om de vereiste wettelijk bepaalde stappen te ondernemen.

Het feit dat de vader geen verdere actie heeft ondernomen, kan worden geïnterpreteerd als een aanwijzing dat de onenigheid tussen de dochter en de moeder op dat moment was opgelost. Het is essentieel om te erkennen dat de situatie complex was en dat de betrokken partijen verschillende perspectieven hadden. In dit licht is het van belang om de gebeurtenissen te evalueren in de context van de tijd waarin ze plaatsvonden en om te erkennen dat de intentie van de betrokken medewerker was om de ontevredenheid van de minderjarige te adresseren, ook al werd dit niet op een manier gedaan die volledig in overeenstemming was met de wettelijke vereisten.”

Verder hebben wij tijdens de bemiddeling ten aanzien van de bank opgemerkt dat zij u en klaagster reeds bij de eerste geldafhaling door de moeder van klaagster had moeten informeren over de te ondernemen stappen opdat dergelijke incidenten zich in de toekomst niet meer zouden voortdoen. In plaats daarvan liet de bank klaagster het verzetsdocument van 9 februari 2023 ondertekenen, een maatregel die uiteindelijk geen soelaas heeft geboden. De bank antwoordde ons als volgt:

“Na een grondige analyse van de beschikbare informatie en documentatie, kan worden vastgesteld dat er geen concreet bewijs bestaat met betrekking tot de precieze richtlijn die aan de minderjarige dochter is gegeven. De betrokken medewerker heeft verklaard dat zij, gezien de omstandigheden, zou aanraden dat de minderjarige dochter en haar vader samen optreden of dat de vader alleen moet langskomen om de situatie definitief te regulariseren.

In het geval dat de vader niet bereid is om langs te komen, heeft de medewerkster aangegeven dat het noodzakelijk zou zijn om een vonnis van de rechtbank te verkrijgen ter bevestiging van de gemaakte afspraken. Deze aanpak zou erop gericht zijn om de rechten en belangen van alle partijen te waarborgen en om een duidelijke en wettelijk bindende oplossing te bereiken.

Het is belangrijk op te merken dat de medewerkster haar aanbeveling baseert op haar professionele ervaring en kennis van de zaak, en dat zij geen andere optie zag om de situatie op een definitieve en wettelijk verantwoorde manier te regulariseren. De exacte inhoud van de richtlijn die aan de minderjarige dochter is gegeven, blijft echter onduidelijk, aangezien er geen schriftelijke of andere bewijsstukken beschikbaar zijn die hierover uitsluitsel geven.”

Juridisch gezien verwijst de bank in feite naar de artikelen 373, 374, §1, lid 1 en 376 van het Oud Burgerlijk Wetboek (OBW). Artikel 373 OBW voorziet het volgende:

“Wanneer de ouders samenleven, oefenen zij het gezag over de persoon van het kind gezamenlijk uit.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke ouder geacht te handelen met instemming van de andere ouder wanneer hij, alleen, een handeling stelt die met dat gezag verband houdt behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.

Bij gebreke van instemming kan één van beide ouders de zaak bij de familierechtbank aanhangig maken.

De rechtbank kan één van de ouders toestemming verlenen alleen op te treden voor één of meer bepaalde handelingen.”

Artikel 374, §1, lid 1 OBW voegt het volgende hieraan toe:

“Wanneer de ouders niet samenleven, blijven zij het ouderlijk gezag gezamenlijk uitoefenen en geldt het in artikel 373, tweede lid, bepaalde vermoeden.”

Het klopt dus dat hoewel u en de moeder van klagster niet meer samenwoonden, jullie nog steeds gezamenlijk het ouderlijk gezag uitoefenden. Ten aanzien van derden te goeder trouw bestaat daarbij het vermoeden dat de ene ouder handelt met instemming van de andere ouder.

Tot slot bepaalt artikel 376 OBW het volgende:

“Wanneer de ouders het gezag over de persoon van het kind gezamenlijk uitoefenen, beheren zij ook gezamenlijk zijn goederen en treden zij gezamenlijk als zijn vertegenwoordiger op.

Ten opzichte van derden die te goeder trouw zijn, wordt elke ouder geacht te handelen met instemming van de andere ouder wanneer hij, alleen, een daad van beheer van de goederen van het kind stelt, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.

Oefenen de ouders het gezag over de persoon van het kind niet gezamenlijk uit, dan heeft alleen de ouder die dat gezag uitoefent, het recht om de goederen van het kind te beheren en het kind te vertegenwoordigen, behoudens de bij de wet bepaalde uitzonderingen.

De andere ouder behoudt het recht om toezicht te houden op het beheer. Met dat doel kan hij bij degene die het gezag uitoefent of bij derden alle nuttige informatie inwinnen en zich in het belang van het kind tot de familierechtbank wenden.”

De eerste twee alinea's van deze bepaling zijn relevant. In haar standpunt verwijst de bank naar het vermoeden dat neergeschreven staat in het tweede lid, namelijk dat elke ouder vermoed wordt te handelen met instemming van de andere ouder. Wij merken echter op dat dit vermoeden uitsluitend geldt ten aanzien van derden te goeder trouw en alleen voor daden van beheer.

1/ Volgens Ombudsfm kan ten eerste worden geargumenteed dat Bank X in dit geval niet gehandeld heeft als derde te goeder trouw. De bank was immers op de hoogte van een gelijkaardig incident in het verleden, waarbij de moeder van klagster eenzelfde bedrag van 5.000 euro naar haar eigen rekening overgeschreven had. Bovendien vermeldde de bank dit ook op het door klagster ondertekende verzetsdocument: "Moeder haalt onrechtmatig fondsen van rekening". In ieder geval mag van de bank een verhoogde waakzaamheid verwacht worden wanneer de tegoeden van minderjarigen betrokken zijn.

In onze argumentatie ten aanzien van de bank hebben wij verwezen naar passages uit het volgende juridische artikel:

MATHIEU, G., JAUMOTTE, S., [Les enfants] Les effets de la filiation

Rechtsleer - Bijdragen in boek - In: FASSIN, F. (ED.), Droit familial : étude pratique et transversale, 679-758 (80 p.) - 15/10/2024

Le tiers sera cependant considéré comme de **mauvaise foi** – et la présomption d'accord parental sera renversée – s'il est démontré qu'il ne pouvait raisonnablement pas ignorer que l'autre parent ne pouvait pas être d'accord avec l'initiative ou la décision du parent agissant seul. Celui des parents qui entend se prévaloir de la mauvaise foi du tiers devra rapporter la preuve de ce qu'**il l'avait informé de son désaccord** ou de ce qu'il ne pouvait pas l'ignorer, par exemple en raison de la gravité de l'acte ou de sa proximité avec la famille¹⁷⁵⁶.
Concrètement, le tiers sera donc de mauvaise foi :

- s'il a été directement averti de l'opposition d'un parent concernant la mesure envisagée par l'autre parent agissant seul ; dans ce cas, le tiers devrait d'abstenir de collaborer à l'acte controversé ;
- **s'il a été informé de l'existence d'un conflit** (*a fortiori* judiciaire) entre les parents, et qu'il peut raisonnablement s'attendre à ce qu'ils soient contraires quant à la mesure envisagée ; dans ce cas, le tiers devrait soit s'abstenir, soit veiller à s'assurer du consentement des deux parents.

La preuve de la mauvaise foi est essentiellement une question de fait, dont la charge incombe au parent qui se dit lésé par l'acte litigieux.

Si le tiers a accepté de collaborer à l'acte ou à la décision litigieuse, sa « mauvaise foi » engage sa **responsabilité professionnelle ou civile**¹⁷⁵⁷. En effet, le tiers qui n'ignore pas le désaccord du parent qui ne se présente pas devant lui ne peut contracter avec l'autre parent seul ; s'il le fait néanmoins, il peut donc être reconnu comme ayant commis une faute et **condamné à verser des dommages et intérêts**. Ce risque est de nature à dissuader les tiers de cautionner les « coups de force » d'un des parents en misant sur une absence de réaction de l'autre et permet d'éviter les collusions entre les tiers et un seul des parents.

2/ Ook zou kunnen worden geargumenteed dat de betrokken overschrijving geen daad van beheer, maar een daad van beschikking betreft, waarvoor het vermoeden van instemming van de andere ouder dus niet geldt. Door middel van de betwiste overschrijving werd de rekening van klagster immers nagenoeg volledig leeggehaald. Bovendien betreft het spaargeld van een minderjarige. Naar onze mening kan dit toch beschouwd worden als een vervreemding/schenking van de goederen van de minderjarige in de zin van artikel 410, §1, 1° OBW:

“De vrederechter moet de voogd bijzondere machtiging verlenen om:

1° de goederen van de minderjarige, met uitzondering van de vruchten en de onbruikbare voorwerpen, te vervreemden, tenzij het beheer is opgedragen aan een instelling bedoeld in artikel 407, § 1, 4°;”

Artikel 378, §1, lid 1 OBW voorziet het volgende:

“Onder voorbehoud van het bepaalde in artikel 4.163, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek is de machtiging van de vrederechter vereist om de in de in artikel 410, § 1, 1° tot 6° en 8° tot 14° bepaalde handelingen te verrichten waarvoor de voogd bijzondere machtiging van de vrederechter moet verkrijgen.”

Hierbij verwijzen wij opnieuw naar een fragment uit de hierboven geciteerde rechtsleer:

La vente de titres appartenant à l'enfant – comme toute opération de gestion à risque – devra faire l'objet d'une autorisation du juge de paix. Tel n'est pas le cas, en revanche, de retraits et virements bancaires sur les comptes de l'enfant, pour autant que ces opérations demeurent raisonnables et qu'il ne s'agisse pas de comptes frappés d'indisponibilité conformément à l'article 379, alinéa 2, de l'ancien Code civil.

Het nagenoeg volledig leeg halen van een rekening is volgens Ombudsfin niet redelijk. Hiervoor is volgens Ombudsfin dan ook een machtiging van de vrederechter vereist.

Conclusie

Nadat wij voorgaande argumenten aan de bank bezorgd hadden, heeft Bank X uiteindelijk de volgende regeling voorgesteld:

“Bank X gaat de moeder van klagster verzoeken om het bedrag van 5.000,00 euro zo spoedig mogelijk terug te storten op een rekening van haar dochter.

Wij willen u erop attenderen dat wij op dit moment geen enkele zekerheid hebben of de dochter het bedrag niet via een andere weg van de moeder heeft ontvangen. Omwille van deze onzekerheid, zullen wij de moeder vragen om ons te informeren over de huidige stand van zaken met betrekking tot het bedrag in kwestie.

Wij zullen u op de hoogte houden van de verdere ontwikkelingen in deze zaak en zullen u informeren over de reactie van de moeder op ons verzoek. Wij hopen dat deze oplossing zal leiden tot een bevredigende afhandeling van dit dossier.”

De bank zal dus trachten om een terugbetaling te verkrijgen via de moeder van klagster. Indien zij hierop niet zou willen ingaan, zijn wij op basis van de hierboven aangehaalde argumenten van mening dat een terugbetaling van de bank geëist kan worden, waarna de bank eventueel een regresvordering zou kunnen instellen tegen de moeder van klagster.

Wij zijn in ieder geval verheugd dat de bank, na onze bemiddeling, een inspanning wenst te leveren om een terugbetaling te verkrijgen.